

Hjertet

Hun var næsten et år ældre end mig og meget smukkere. Jeg har set fotos af hende, og hun var sådan en pige, alle drengene gerne vil have. På hendes facebookprofil står hun med sin cykel foran et landskab med gule bakker, og vinden tager hendes lange hår, så det blæser ind over hendes ansigt. Hun smiler.

Jeg tænker over det med, at hun smiler. Ville hun have smilet så meget, hvis hun havde vidst, hvad der skulle ske? Ville hun så ikke have skreget, stået der på billedet med store, blanke øjne og skreget? Hvordan ville hendes liv have været, hvis hun havde vidst, hvordan det hele ville ende, hvor frygteligt det blev?

Hvis hun i gennemsnit har smilet 60 gange om dagen – og det må hun have gjort, mindst – så har hun måske nået at smile 40.000 gange i alt i hele sit liv. Det er mange smil. Det er meget glæde. Trods alt.

Af og til har jeg en mærkelig fornemmelse af, at hun alligevel vidste det. Når jeg kigger meget længe på hendes øjne – især på det billede med cyklen, hvor hun ler så meget – er det som om, der er et skær af tristhed i hendes blik. Som om noget glimter derinde, som om hun i et lille hjørne af sin sjæl godt vidste, at hun alligevel ikke ville få et liv som andre. Som om hun godt vidste, at hun ikke ville blive ved at smile, og at noget grusomt var på vej.

Jeg har hørt, at nogle mennesker i glimt har set deres egen død. Jeg ved ikke, om det passer, men det er en uhyggelig tanke, og jeg håber virkelig ikke, at hun vidste noget. Jeg håber, hun var lykkelig. Tit forestiller jeg mig hende som lille pige, hvordan hun leger i en baghave, hun vander blomster med en grøn vandkande og har røde

træsko på. Hendes mor kommer med saftevand til hende, og hun stavrer afsted og griner. Hendes mor vidste heller ingenting.

Hvad ville hun sige, hvis hun kunne tale til mig i dag? Ville hun sige: ”Jeg er glad for, at du lever?”

Og hvad skulle jeg sige til hende? Skulle jeg sige: ”Det gør mig ondt”?

Jeg har tit dårlig samvittighed over bare at se mig i spejlet, og jeg har tænkt den tossede tanke, at hvis det ikke var for mig, ville det måske slet ikke være sket. Så ville hun have levet endnu. Og når jeg ser hendes smukke smil – og ser, hvad hendes venner har skrevet om hende – så tænker jeg, at hun helt sikkert ville have gjort mere lykke i verden end mig. Jeg kan se, hvor meget hun betød for sine veninder, og hvordan hun stråler, og så kigger jeg på mig selv og tænker: Godt, hun ikke kan se, at det blev mig!

Nogle mennesker tror, at alt sker helt tilfældigt. At det er tilfældigt, hvem der fødes syge og raske, hvem der kommer ud for ulykker, hvem der får korte liv og hvem der får lange. Nogen tror ikke på nogen mening. Den ene lever, den anden dør, ligesom i dyreriget. Er fluen på det forkerte sted, flyver den ind i edderkoppens spind, mens en anden slipper forbi. Lander fuglen det forkerte sted på plænen, springer katten frem og æder den, mens en anden i ro og mag kan spise sin orm. Livet er held og uheld, ikke mere. På en måde ville jeg ønske, at jeg kunne tænke sådan. At jeg kunne tro på, at vores liv ikke er flettet sammen af andet end en lillebitte tråd af tilfældighed. Så kunne jeg måske glemme hende.

Nu bliver jeg ved med at se hende for mig. Og jeg bliver ved med at se det sælsomme glimt i hendes øjne. Når jeg ser det, forestiller jeg mig, at det er Gud, der stråler gennem hende. Der ved det hele. Og så

bliver jeg så bange, at jeg slet ikke kan trække vejret; jeg får lyst til at skribe højt, at sådan er det ikke, at det kan jeg ikke bære, at det er for meget for et menneske at bære. Sådan kan Gud ikke være. Så ond og så god på én gang! Det hænger ikke sammen. Og jeg får lyst til at råbe nej, neeeeej, i en lang, tung tone, verdens største nej, der går gennem hele byen og hele himlen og aldrig holder op.

Selvfølgelig døde hun ikke for min skyld. Det ville være så ondt, så uretfærdigt, så ubærligt. Bare tanken gør mig afsindig, bare det, at jeg overhovedet kan tænke det. For hvorfor skulle hun ikke have lov at leve? Og hvorfor skulle *jeg* – netop mig, med mit grimme ansigt og min mærkelige kind?

Titusinde gange har jeg tænkt på, hvad der skete den dag, selvom jeg ikke var der selv. Det skete i en lille by, jeg aldrig har hørt om, men jeg har forsøgt at stykke det hele sammen ud fra det, jeg har læst i avisen og på nettet. Mine forældre er ikke meget for at snakke om det, og de ved heller ikke, hvor tit jeg ligger i sengen og kigger på hendes facebookbilleder. Jeg tror bare, de vil have, at vi endelig skal leve et normalt liv, at vi bare skal være glade for, at vi har det så godt.

Men jeg ser det for mig, som jeg tror, det skete. Jeg ser, at hun var virkelig glad den morgen, for det var en smuk solskinsdag to dage før sommerferien. Jeg kan huske, at himlen var strålende klar hele dagen. Hun var stået tidligt op for at gå tur med hunden, inden timen startede på gymnasiet. På et tidspunkt ringede hendes mor – sådan tror jeg, at det var – og bad hende om at gå forbi bageren for at købe en liter mælk. Så hun gik ned mod byen, og da hun kom til rundkørslen, kom kranvognen farende fra højre, det var i de sekunder, chaufføren mistede bevidstheden, og øjeblikket efter skred vognen ud i svinget og styrede sidelæns hen mod hende og hunden. Så ramte den, og så var det sket. Hunden overlevede, men hun var

dødeligt kvæstet, og kort efter på sygehuset fortalte lægerne, at hun var hjernedød og at hendes liv ikke kunne reddes.

Jeg kan se hende ligge der, smuk og uden sår i selve ansigtet. Hun ligger i den hvide hospitalsseng, og hun er helt, helt stille. Jeg kan se slangerne i hendes næse, pulsen på skærmen, droppet i hendes hænder. Hendes lyse lange hår, de fine smilehuller, man ser så tydeligt på facebook. Jeg kan se, hun trækker vejret roligt, som om ingenting er hændt, som om hun bare ligger og sover. Jeg kan se hendes hjerte, hendes stærke, unge, raske hjerte slå.

Da jeg var tre år gammel, kom jeg ud for en ulykke, som jeg ikke selv kan huske. Jeg kan selvfølgelig se arrene i mit ansigt, de store lyserøde linjer, der går op langs kæben og deler min overlæbe i to. Jeg kan se skævheden i min kind og mærke stramheden i halsen. Jeg kan se, hvordan andre kigger efter mig, jeg kan mærke, at de tænker: Stakkels pige! Men jeg kan ikke huske de sekunder foran Brugsen, hvor det gik galt. Mine forældre har fortalt mig om det, og alle mine kammerater ved, hvad der skete, men det er slettet inde i mig. Jeg ved, at jeg var med min mor ude at købe ind. Vi stod i kø ved fiskehandleren, der havde en salgsvogn udenfor Brugsen. Mens min mor talte med en kvinde i køen, må jeg have fået øje på schæferhunden, der stod bundet til Brugsens gavl. Og jeg elskede hunde. Selvom jeg var tynd og sart, var jeg slet ikke bange for dem, jeg ville bare klappe og kysse alle dyr. Og så må jeg have tirket hunden eller gjort et eller andet, der gjorde den rasende, for pludselig gik den amok. Min mor hørte først en høj, uhyggelig snerren, og så hørte hun mig, der skreg på en sær måde. Da de vendte sig om, havde hunden tænderne i min kind. Den rykkede mig fra side til side, som om den ville flænse mig levende og slynge mig væk. De næste sekunder kæmpede min mor og to mænd mod hunden, der nægtede at give slip. Da det endelig lykkedes dem at få

mig fri, var min kæbe knust, og jeg var holdt op med at skribe, jeg var helt stille.

En time senere lå jeg på operationsbordet, mens lægerne forsøgte at sætte mit ansigt sammen igen. De arbejdede i næsten seks timer, og i al den tid troede mine forældre, at jeg skulle dø. Lægerne havde sagt, at det var tvivlsomt, at jeg kunne tåle at komme i narkose med min hjertefejl, og at det ville være et mirakel, hvis jeg overlevede.

Det er tolv år siden nu. Men det er kun et halvt år siden, jeg fik mit nye hjerte. Det er endnu ikke gået helt op for mig, at jeg kan det samme som de andre. Jeg har altid været vant til at være hende med hjertefejlen, hende med de blå læber og de tydelige blodårer. Hende med arrene i ansigtet. Hende der sad over. Det tager tid at vænne sig til, at man kan være med til idræt, at man kan gå med de andre ned på banerne. At man kan danse til festerne! Jeg vågner stadig og bliver overrasket over, at jeg bare står ud af sengen uden at blive forpustet. Mig!

For tre måneder siden mødte jeg Johan, min vidunderlige Johan, som ingen ord i hele verden kan beskrive. Han er ikke bange for at røre ved min kunstige kind, og han siger, at jeg er smuk, som jeg er. Jeg ved godt, at det ikke passer, men sært nok tror jeg på ham. Når *han* siger det, tror jeg det. Og hver gang han lægger sin hånd på mit bryst, banker det heftigt, næsten som hvis der sad en vild fugleunge inde bag arret. Og så kigger jeg på ham. På min dejlige kæreste Johan, som hikker så sødt når han rigtig griner, og jeg tænker, at jeg en dag vil skrive et brev til pigens forældre.

Nu tror jeg godt snart, jeg tør.

I brevet vil jeg ikke fortælle ret meget om mig selv, ikke andet, end at jeg har det godt og prøver at passe på deres døde datters hjerte. Men jeg synes bare, de skal vide, at der er sket noget vildt, noget helt utroligt, noget som på en underlig måde føles som meningen med

mit liv og som måske også vil gøre dem *lidt* glade: At der findes en dreng, der siger, at han hver eneste dag – ligesom mig – tænker på deres datter og har lyst til at sige til hende af hele sit hjerte: Tak.

Iben Krogsdal, 2018